

Előfizetési ár:

Egész évre..... 6 frt — kr.

Félévre ..... 3 frt — kr.

Negyedévre..... 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 12 kr.

K O R U N K

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS ISMERETTERJESZTŐ HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Budapest,
IV. szarka-utca 5. szám.Kéziratok nem adatnak
vissza.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Kador Sándor.

Érettségi vizsgálatok s a pályaválasztás.

„Oh én nem ismerek semmit annyira szánakozásra méltót, mint fiatal embert a nagy világon.“

B. Eötvös J.

Valahányszor egy-egy iskolai év végére jutunk, ép úgy, mint aratás-kor, vagy pedig szüretkor, mindenki érdeklődik a jó termés iránt.

Ha az anyagi aratás, vagy szüret megérdemli az érdeklődést, kétségkívül a szellemi aratás: az iskolai tanítás- és nevelésnek fárasztó munkája után való gyümölcsözés még jobban megérdemli.

Rousseau annyira fárasztónak vallja egy csecsemőnek emberré való nevelését, hogy a ki e tekintetben már egyszer megtette kötelességét, szerinte bátran nyugalomba vonulhat, mert szerzett annyi érdemet magának, hogy a nyugalomra valóban méltó legyen.

Ha valaki annyi szívvel és lélekkel nevel, mint a hogy az ügy szentsége megköveteli, az valóban irigylésre méltó érdemeket szerez magának s még akkor sincs oka elcsüggedni, ha modern társadalmunk a fölületes csillogó-villogó eredmények garasos dicsőségét még nagyobb affecióval hajhászsa is.

Hazánkban az utolsó évtizedek alatt rohamos lendületet vett a *tanultság*, azt mindenki beláthatja, de kik a dolgot komoly figyelemre méltatják, s kiknek szemét az egyoldalúság sötét tünetei borzalommal érintik, azok irtóznak e lendület eredményeitől; mert a *tanultság még nem műveltség*, hanem csak annak gúnyolt vad kinövése egy szerencsétlen, külföldről behurczolt boldogtalan systemának, mely szerencsétlen hazai viszonyainkat oda terelte, a hol most azok vaktják a gyenge szemüeket, a kik pedig nem gyenge szemüek, azokat borzalommal és kétségbeejtő érzelmekkel töltik el.

Ha a *tanultság* egyenlő fogalom volna a *műveltséggel*, akkor kevésbé lehetne panaszkodni viszonyaink ellen, csak hogy az a baj, hogy a *tanultság* csakis az észfunktók működésének egyoldalú eredménye, melyhez a lélek egyik, majdnem fontosabb kite-

vőjének, a szívnek semmi köze, sőt többet merünk állítani, azt t. i. hogy a *tanultság* szív nélkül százszorta veszedelmesebb a legsötétebb tudatlanságnál; mert midőn egy tudákos gazember az ész szikráit csak saját előnyeinek s mások megkárosításának árán képes bitorolni, mi nem szánalmat érzünk iránta, mint más tudatlan, de nem szántszándékos tévedő iránt, hanem az erkölcsi utálatnak legvastagabb fáját, mert égbekiáltó bünt követ el: lealjasítván az emberiség fogalmát, melyet pedig tartozik tiszteletben tartani mindaz, ki az emberi nevet nemcsak bitorolja, hanem valóban meg is érdemli.

A nemes szívü Eötvös báró derűborura vitte be nemzetét a *tanultság* feneketlen birodalmába, midőn az elhanyagolt hazai tanügynek oly ropant lendületet adott; de ha a halhatatlan férfiú lelki szemei előtt föltárult volna nagyszerű munkájának modern fekete háttere, elborzadt volna művétől.

Különben a nagy szellemek időnkint bizonyos profétiai ihletettséggel mintegy előre sejtik a közeljövőben megvalósuló eseményeket.

Lehetséges, hogy a nemes, ember-szerető szívü nagy férfiú egy modern tanárjelöltre, vagy jogászelöltre gondolt, midőn a profétiai sejtelem fájó érzetével így sóhajtett fel: „Oh én nem ismerek semmit annyira szánakozásra méltót, mint fiatal embert a nagy világon.“

Mi őszinte szívvel csatlakozunk a nagy férfiú szánakozásához s nem törünk pálczát nemes intentiója fölötte még akkor sem, ha olyan formán sugalmaz is lelkiismeretünk, hogy ő nagy részben maga, (de mentsük ki őt,) halála volt oka annak a szomorú, valóban szánakozásra méltó modern helyzet megteremtésének, hogy most bitang páriaként kell az emberi élet legdrágább részét eltölteni biztos kenyér, tehát erkölcsi alap nélkül, mert elég, valóban művelt ember hazánkban jelenleg 28—35 év körül szégyenkedik már erkölcsi alap vagyis becsületes megélési mód nélkül; ha esetleg a *delejes és villanyos* összekötési lealacsonyító módok valamelyikével nem jutott egy-egy állomásra.

Ez oly fontos dolog napjainkban, hogy nevetséges volna valakinek figyelmét erre irányoznunk. — Tor-kig uszik benn mindenki, legfőlebb az a baj, hogy sokan látják, hogy honnét özönlik az erkölcsi és anyagi miseria, mi mindig karöltve szokott járni, de sokkal lazábbak, hogy annak megszüntetésére célzó eszközökről gondoskodnának.

Mi, az érettségi vizsgálatok folyama alatt nem tartjuk meddő dolognak a szülők szigorú figyelmébe ajánlani azt, hogy a legkomolyabb színekben tárják föl az ifjak előtt azt a szomorú kilátást, mely az egyetem né-mely facultásainál mutatkozó tulnépesedés következtében oly borzasztó viszonyokat teremt a társadalom számára.

Más *művelt* államokban száz meg százféle mód kínálkozik a műveltséggel megfelelő pályaválasztásra, ellenben a mi kis független hazánkban már a legkisebb provincialis városban is 30—40 ügyvéd boldogítja *jogos* foglalkozásával a boldogtalan társadalmat.

A jogi fogalomról pedig tudjuk, hogy nemes, érző szív nélkül mily ruganyos szokott lenni az alkalmazásban, tehát nem szükséges pessimistának lenni annak, ki a jogi facultásról gondolkozva, orrában olyan szagot érez, hogy mintha valami rothadna Dániában.

Különben a jogász előtt még leg-tágosabb a mozgási kör; de gondolkunk egy boldogtalan bölcsészre. A bölcsészeti facultás különben sem szokta népességét a Mammon birodalmából toborzani, legtöbb esetben tehát saját szárnyaira van itt utalva minden *sas*, hogy az egek zenithje felé röpjön, azonban dicső repülését mennyire hátráltatják a szomorú nélkülözések, hány-szor rántják vissza merész röptéből holmi fegyvertapogatások (esetleg bosniázás is) mialatt a „Maradt itthon egykét hitvány nyomorult“ nóta hősök nagy kényelemmel állást foglalnak, amazoknak pedig, ha még hozzá nem is tolokodók, alig marad fönn egyéb a szent haza határain belül, mint arról elmélkedni, vajjon az egyén van-e a társadalomért, vagy a társadalom az

egyénért, de minthogy Rousseau ezt már jó ideje úgy eldöntötte, hogy annak helyességéről ki még most is kételkednék, az nem érdemli meg azt, hogy a nap rá süssön, tehát mi marad hátra a szomorú vegetálásnál, ha erkölceit nem akarja a *modern filozofia* zsiros fazekába fullasztani, állvan e filozofia abban, hogy *finis sanctificat medium* s végre is a filozofia nem csak theoretikus, hanem praktikus is, s a praktikus mégis csak *kézzel foghatóbb* kategóriákba juttatja az embert, mert ennek a dolog erkölcsi oldalához semmi köze, modern felfogásból indulva ki.

Valódi, erkölcsös, magasabb műveltség mellett pedig nincs ám borzasztóbb helyzet a világon, mint hitvány, subordinált helyzetben, esetleg egyegy gögös Xantippa kificzamodott paedagogiai elvei szerint munkálkodni az „Ur szőlejében,“ persze csak óráról órára prolongálni az életet s várni biztosan a *hegyaljai* helyett a *lőrét*, holott már Numa elrendelte, hogy: „*Nequis ex amputata vite libaret vina diis*“, a mit tárgyunkra nézve legmegfelelőbbben úgy lehetne lefordítani, hogy egy nevelő se várjon tokai csöppöket a haza számára ha nem amputálja a kis thirusokról azokat a fattyuhajtásokat, melyeket a mamák modern szótárában a *finomság* fogalma alá bujtattak.

Kedves ifju, tekints e tükör darabba s ha érettségi után mégis majd a filozofiai facultásra iratkozol be, megérdemled, hogy kezet szorítsak

veled, de figyelmeztetek, hogy őrizd meg lelkedet a modern filozofia lelki mirigyaitól, melyekből könnyen egyegy halál pattanhat föl, ha a tapasztalás szomorú részletei a kétségbeesésig megérlelték.

Ellenben légy igazhívó, béketűrő, akár csak egy muzulmán, mert a Korán 76-ik Surájában a 12. s köv. versek szerint: „*Allah megfizet a béketűrésért kertekkel és selyemruhákkal. Menyasszonyi ágyakon fognak (a hívők) heverészni, sem hideget, sem meleget nem szenvednek.*“ stb.

Azt nem is kell mondanunk, hogy csak a tulvilágra érvényesek a Korán vigasztaló szavai, mert nálunk kora dolog volna 30 esztendő előtt igazi menyasszonyi ágyakról gondolkozni, mert az csak egészséges társadalmi viszonyok között, egészséges államban lehetséges.

Az orvosi facultáshoz kevesebb szó fér. Roussó legcsattanósabban tudna a fölött is itéletet mondani, de mi Rousseau-nak nem vagyunk föltétlen hivei, csak ott, a hol okosat mond s bizony — minél több orvos van — az emberek annál kevésbé bátorkodnak meghalni, mert ez megy legkevésbé gratis.

A technikának, úgy látszik, még csak most jó föl nálunk a csillaga, az égre nézni pedig mindig gyönyörködtető.

Mi azonban úgy vagyunk meggyőződve, hogy a felsőbb iskolák már annyira elárasztották a társadalom felsőbb régióit minden rendű és rangu

urral, hogy itt több az anyagi és még több az erkölcsi koldus, mint Kalifornia aranybányáinak összes évi termelése, minthogy pedig egy felsőbb polczon levő *urnak*, ha ki nem aludt belőle még a lelkiismeret, soha sem szabad megfélekednie arról, hogy az oszlopok tartják a felsőbb polczokat is, vagyis a nép, mely, ha a borzasztó suly alatt megrázkódik, a felsőbb polczon levők, (szerinte parasiták), keserűen fognak összedörzsöltetni.

A nihilizmus et comp. előfutárjai már e rázkódásnak.

A kiben tehát egy szikra eszélyesség van, azok vigyázzanak, *ne quid respublica detrimenti capiat*, vagyis tereljék a fiatalságot a földmivelés, ipar s kereskedelem felé, melyek százszorta háladatosabbak a művelt (szerintünk rothadt) régiók nyomorult, erkölcstelen életénél, hol többször koplalnak, mint a hányszor esznek, vagy testtel s lélekkel az ördögé lesznek.

Kozáry József.

A mit élő szóval is elmondanék.

A jég meg van törve, a fonal elejét megtaláltam; folytathatom minden bevezetés nélkül új rovatomat.

Valamint jó háziasszony saját befőzöttjével igyekszik kedves vendégeinek szolgálni; úgy iparkodom én is, saját gyártmányommal kedves olvasóimat jól tartani.

Mert bizony a czukrászdában bevásárolt befőtt és az otthon csinált befőtt között az az előny még is meg van, hogy az utóbbi sokkal olcsóbb.

A „KORUNK“ TÁRCZÁJA.

Az utolsó csók.

*Megjött ez is végre,
Mint ősszel a dér:
Ajkam soha többé
Ajkadhoz nem ér!*

*Máskor, mint a harmat,
Csókod éltetett,
Megvidámította
Testem s lelkemet.*

*Tegnapin rajt volt az
Alamizsnát,
Mít a szegény koldus
Házzól, házra visz.*

*Ha a szerető szív
Harmatért eped,
Mintsem úgy koldulja,
Jobb, ha megreped.*

*Fonnyadjon el inkább,
Mint a lilium,
Hogysem alamizsnát
Mástól kolduljon.*

*Mit ér egy koldusnak
Gyászos élete,
Mít eddig vrgalom
S könyör tengete?*

*Mit ér a virágnak
Az a gyöngyharmat,
Mít a kaczer hajnal
Rá kegyből hullat?*

*Sz' ha szívként érzene
A hajlongó nád,
Még az is eldobná
Az alamizsnát!*

*És te szív, te hűség
Legszebb virága!
Előtted volna a
Koldulás drága?*

*Azért terem benned
Minden égi kincs,
Hogy alamizsnára
Koldulva tekints?*

*Zárja inkább ajkam
Örökös lakat,
De kolduló hang rajt
Többé nem fakad.*

*Utolsó csókod volt,
Mely legjobban ég,
A mit szegénypírral
Tőled koldulék.*

*Megjött ez is végre,
Mint ősszel a dér:
Soha többé ajkam
Ajkadhoz nem ér!*

A nő.

— Széptani karczolat. —

Sajátságos észjárása van egy olyan tollforgató embernek! Rendszerint azt képzei, hogy az olvasók csak úgy törlik magukat a cikkei után, kivált, ha már egy kissé ismerős is előttök.

A tárczairók ezen vérmes reményökben talán még sem csalódnak annyira, mint a cikkirók, kiknek a produktuma egyik pszichiztikus ujságolvasó szerint arra vannak kárhóztatva, hogy senki se olvassa, mert hiába, föltületes kort élünk, s így a lapban is föltületes, csapodár, könnyedebb tárgy olvasmányt szeretünk fölkeresni; s így nem rösteljük olyan nagyon a dolgot, ha a cikk végén azt vesszük észre, hogy olvastunk „*sok betűt a semmiért*“, mintha egy rossz vezércikket találnánk elolvasni. Mig aztán a vonal alatti részben a tollforgató ember kissé tetzetős alakban igyekszik a „*semmit*“ előadni. Ön, szerkesztő ur, példát adott rá; s én mosom a kezeimet, — ön lássa, és vegye lelkére, ha oda találja adni ezt a kéziratot a türelmetlenkedő, alkalmatlankodó „szedőgyereknek.“

De ha mégis a nyájas olvasó szeme elé kerül ez a megcselekedett cikk, úgy kérem, sziveskedjék csak a *szép nem* elolvasni azt, mert a kedves, kis, nyájas olvasó-nőmnek jobban megesik a szíve rajtam; mert nagyobb az érzeke a *szép* iránt; s így kevesebb fejtöré-

K. J.

Ugyanezen indítók kényszeritenek tollat ragadni — és úgy a hogy telik, a feladatot megírni.

Azután jó tárczát írni nehezebb is, mint jó befőzöttet csinálni.

A jó befőzöttöz jó gyümölcs és sok csukor kell — a jó tárczához jó gondolat és jó penna.

Persze mindezt boltban, piaczon nem lehet kapni.

Azaz még is!

Ismerem én egy képviselőjelöltet is, kinek felsorolt érdemei közt egész tartalomjegyzék található — mind olyan könyvekről, jó könyvekről, melyek szerzőjeként az illető képviselő jelölt ur szerepel. — Hány vezércikk íródik így? —

De hát nincs ilyen háziasszony elég, ki a boltban vett befőzöttet, saját készítményeként mutat be?

No de nem kuktafkodom tovább, mert valahogy elsózhatnék valamit!

Válságos időköt élünk.

Erről különben az üzletemberek beszélhetnének leginkább.

Bemegyek a boltba, kérdelem tulajdonosától: „Hát kedves X ur milyen párti?” Szintem vall a világért sem, hanem azt mondja: „Bizony kérem semilyen, mert ha N-re mondom az éljent, bizonyos lehetek benne, hogy vevőm, ha esetlegesen O. párti, többé nem jön el. S így üzlet embernek mindenkit éltetni kell, hogy viszont őt is mindenki éltesse.”

No de ez boltos. Ha elmaradnak vevői, csinál végeladást a portéka el kel.

Mi fajta embernek már nehezebb — a dolga.

Soha sem felejttem, milyen tapintatos volt tavaly egyik nagy napilapunk, a mikor a zsidókérdés volt a divatos. Mert kérem már minden csak divat, a kérdések ép úgy nem fejtetnek meg, mint a divatos ruhák el nem kopatnak.

De, hogy a zsidókérdésre, akarom mondani a napilapunkhoz visszatérjek — igen, akkor

láttam és tapasztaltam, hogy milyen nehéz dolog az, hogy az ember színét fel ne ismerjék. Mikor minden lap a zsidókérdést fejtegette, az a lap bizony, mintha nem is hallott volna felőle, erős gyögyecseppeket prescribált a tüzföldön kitört cholera ellen.

Kérdik talán kedves olvasóink, hogy vajjon a „Korunk” milyen szintű? Mi bizony könnyen felelhetünk kérdésükre. —

Sárga! —

Sárga biz az, az irigységtől, mert nem tud szint vallani, és nincs biztosítéka.

De azért mi a sárga színre büszkék is vagyunk.

A jó szőlő hol terem? — Ágyagos (tehát sárgás) földben. A jó szőlőlőből lesz a jó bor, és jó borban az igazság. —

Ebből azután csak kiviláglik, hogy a „Korunk” papirja alkalmas az igazságnak.

Lapunknak ugyan jobban illenek a fekete papir — mert korunknak csak gyász illik; de azt hittük, hogy eléggé kiválunk mi a többi laptól így is.

Ugye unalmas vagyok?

De higyjék el nem is csoda, itt ülök szerkesztőségemben, melyben egyszersmind kiadóhivatalom (mondjuk szobám) van, tartom szorgalmasan a hivatalos órát, de még is legszorgalmasabban azon időtjárt, mikor a postás jön.

A tőzsér a tőzsde futonczát (az utóbbi szó egy állatnak is neve) nem várhatja nagyobb nyugtalansággal, mint én a postást.

Mikor azokat a rózsaszínű (jobb szint nem választhatnak az utalványoknak) utalványokat látom, már nem tudom optikai vagy lélektani módon — de rózsaszínűvé válik akkor minden előttem.

Ha aztán nincs rózsaszínű utalvány, megpróbálom ugyan hangulatomat áltatni, és irok rózsaszínű papirosra, de csak haragos sárga dolgokat.

Hisz ugyan tudnék én mind ezen segíteni, azaz, hogy nem is én, hanem tőzsomszédom Beksics Gusztáv. Brossürák helyett csinálna inkább egy Timoleon című vagy legalább

tartalmú lapot, — annak aztán volna előfizetője elég.

Abból még talán csak hozzám is betévelyegne egy kettő.

De így mint *Anti-timoleonra* azt mondják „az *Antik* menjenek Paduába.”

Kérem, ha nem hiszik — tessék az ellenkezőről biztosítani.

Különben biztosan áll és jár Beksics csónakja.

A kormány csak vigyáz reá!

Meg is dolgoztatják érte!

Evezőjével, akarom mondani tollával olyan lubicskolást visz néha véghez, mikor óra számra azaz iv számra gyártja vezércikkeit, a „Neues Pester Journal” és a független „Pesti Hirlap” és „Nemzet” számára.

Okos ember ő. Most már nem csak csónak aréadás (publicista) hanem mint hajós (képviselő) is szép mértföld járandóságokat fog szerezni.

De hallgatok, — már a szomszédság békekedvéért is.

„Timeo Timoleones.”

Es ha már eddig türelmesek voltak kedves olvasóim, engedjék meg, hogy szóljak Önökhöz! Ha már a választó világ kitört, a kortes hadsereg hódító és hadi lábón áll, engedjék meg, ha szerénytelen vagyok és azt mondom: „Válasszák „Korunk”-at — korteskedjenek érte.”

KADOR SÁNDOR.

TÖVISES UTAKON.

— Történeti elbeszélés. —

Írta.

MUNKÁCSI KÁLMÁN.

(Folytatás.)

Vigyorogva nézte, mint halványodik el egyre jobban, mint hagyja el a pirosság arczát, mint dől le eszméletlenül egy székre s ejti ki kezéből a levelet.

Ez elég volt neki, felszedte sátorfáját és iszonyu hála zengedelmek között, hogy fogfájása elmúlt, elhagyta a várat, vidáman dörzsölgetve kezeit s az 50 koronás tallérről

sébe fog kerülni, kitalálni az okát, hogy miért neveztem el a jelen karczolatot *széptani*nak?

Nem akarok reflektálni arra az analógiára, amely tollam alá tolikodik, hogy mi jögon nevezük sokszor *szép*-irodalmi terméknek azt, ami minden inkább, csak nem *szép*? S mégis bátran a szépirodalom körébe vonjuk pl. egy Zola, egy Sou, egy Montépin „szépséges” tollgyermekait; nem akarok reflektálni egy „Rehschönblüh“-ből *Széphegy*-vé metamorfált jordánnak sasorrára s egyéb szép tulajdonaira; mert ezzel könnyen eljátszanám a kegyes szép olvasónőnek a jó akaratát, a mely, úgy hiszem, csak nyerhet általa, ha megsugom, hogy csak olvassa türelmesen végig a cikket; mert ez róla szól, őt fogja gyöngéd tömjénfüstbe borítani.

Pedig, mily nagy szükségem van a jóakaratra; mert se ismerős nem vagyok még a szép, nyájas olvasónő előtt, sem *szépen* nem tudok írni, s mégis *széptani*-nak mertem címezni e kis cikket. — De hát, lehet-e a *szépnemről*, — mely kevés kivétellel a szó legnemesebb értelmében megérdemlie hizegő epithetont, — lehet-e, mondom, a *szépnemről*, ha már egyszer muszáj, karczolatot írni, anélkül, hogy az *széptani*, többet mondok: anélkül, hogy az szép legyen?

S ha mégis találkozni a szép teremtmények közt, kiknek számára e karczolatot írtam, valamelyik, ki tulságos szerénységében tulzottnak találná e címet, az hát — egyszerűen ne vegye magára!

Vajjon lesz-e olyan?... Ies-e aki tulsárról vádolna, midőn kijelentem, hogy midőn egy kedélyes, rózsáskevű órámban, csapongó képzetem e röpke gondolatát megragadtam, kifejtettem, s komoly és aggályos megtontolás után homlokára ez édes varázserővel bíró szöcskát tűztem: „a nő”, szerettem volna a legelső, elem kerülő nőbarát nyakába borulni, s a szépnemért nemesen, ember-s nőszertőleg dobogni tudó keblén örmkönyeket sirni! És vajjon azok, kiknek kedvéért, kiknek érdekében e könyvek permeteztek volna, nem érdemesek-e arra, hogy megénekeljék a költők, hogy dicséretükben virágos nyelvezettel áradozzanak a prózairók, hogy örmkönyekkel könnyítsenek magukon a gazdagérzelmű, szentimentális szerető szivek?

Ob, hisz' mi is volna a világ nő nélkül? Pusztá sivatagga lenne e nagy mindenség siralomvölgye, ha e kedves rózsák, ibolyák, gyöngyikék rajta nem pompáznának, e rideg világot, illatos, bűvös virágkertté nem varázsolnák?... S ha „csillag nélkül oly sötét az éjszaka”, komor, hiszterikus árnyalakok gyászos tanyája lenne e föld, ha a mi kedves nőink boldogító mosolya nem csalna reá egy-egy napugárt?

Valóban, az emberi társadalom nő nélkül olyan volna, mint egy sűrű őserdő benne mozgó állatélet nélkül; mint ligeteink bennök szökdecslő, csevegő zenérek, a tollas dalnokok nélkül!

A nő az emberi társadalom életföltétele,

melyet az irgalmas, jó Uristen jó kedvében teremtet. Nem csoda tehát, ha egy *jószívű* nő ajkain örökös mosoly lebeg, ha szíve még a bús pillanatokban is örömhangozat csal ki szíveinkből, s örömteljes irányt ad komor gondolatainknak is.

Es vajjon, hányan vannak a bajok, vesélyek és búbanatok e mulékony hazájában, kiknek soha egész életükön át nem kellene küzdeni komor, bús gondolatok ellen, melyek ellenállhatatlanul lelküket megrohanni, s a kislelkűség tátongó örvényébe sodorni igyekeznek? Hányan, kiknek látkörén soha borus vészfelhők romboló viharként nem tornyosulnak, megsemmisítéssel fenyegetve a piczi létsajkát, mely a földi lét háborgó tengerén ide-s tova hanyattatik? Jaj olyankor, ezerszer jaj az egyedül állónak! Ezer eset közül egyben menekül az ilyképen fenyegetett sajka-vezető a rettenetes örvényből, mely feléje tátja borzasztó torkát; s ekkor is aztán úgy jár, hogy ki akarván kerülni a Scyllát, Charibdiszre ütközik, s midőn már-már veszélyen kívül hitte magát, akkor bukik el ujra, s bukásával örökre összezsapnak fölötte a hullámok.

Ellenben, mily boldog az, kinek az emberi társadalom égi atyja nőt adott oldala mellé, aki gyöngéd kézzel lesimitja a vész pillanában bármily borus felhő redőit!

Oh, hiszen, ha igaz az, hogy könnyebben viseljük a terhet, ha azt mással megosztjuk; ha igaz, hogy enyhül fájdalunk, ha annak

álmódóván, amelyet ilyen könnyen megszolgált.

A rózsaszínű lévélpapíron pedig, melyet ő átadott az urnőnek, s mely oly nagy hatást gyakorolt rája, a következő sorok állottak:

Szeretett hölgyem!

„Két éve már, hogy e sorokat szándékom megírni, két éve már, hogy küzdök magammal, vajjon meg teyem-e azt, avagy ne, két éve már, hogy nem élet számomra a lét, hogy csak keserűség, csak szenvedés létezik számomra a földön. Lelkem kiégett, pusztá kopár; kiégette, letarolta azt — a szerelem. Szerettem egy nőt őszinte, forró szerelmem! ahogy más senki se szerethette őt a világon — és nem lettem viszont szeretve. A nő más-hoz ment férjhez, ki vagyonáért vetette rá szeméit, ki nem érdemelte meg azt az angyalt, a ki a menyből szállott közénk a nyomorúságos földre; én pedig vérző sebbel, a melyre nincsen balsamir, magam maradtam elhagyatva. Nincs czélja, minek éljek tovább; legjobb eldobni az életet, mely csak terhemre van. Hisz nincsen reményem, hogy megváltozzék állapotom, hogy keservemet még valaha öröm váltsa fel, mert a nő, akit szerettem, kit felejtani nem tudok, az Ön — asszonyom.

Midőn e sorokat olvassa, s talán haraggal gondol azok irójára, én nem vagyok többé; hatyúdalom e levél, bucsuszavam attól, a kiért meghalok. De boldogan halok meg azon tudatban, hogy tudtára adtam Önnek, hogy szeretem.

Egy teher nyomja keblemet, amelyet nem akarok átvinni a másvilágra, amelyet lerázandó kénytelen vagyok egy sötét büntényt feltárni Ön előtt, amely annál setétebb, mivel egy angyal — a Kegyed — szentélyében lett elkövetve.

Erősítse meg szívét asszonyom, mielőtt a következő soromra áttér.... Ön azt hiszi, hogy férje buzgó katolikus, hiva az üdvizítő egyháznak, de csalatkozik, nagyon csalatkozik. Mert ő nemcsak, hogy nem katolikus, de nem is keresztény, hanem az undok mohá-

ndanizmus tanait vallja, s kis fiát Musztafa néven nevezte el.

Ez állítástomat esküvel erősítem meg, a halál előtt hazudni nem lehet. Bocssáson meg nekem e leleplezésért, amelyre szívem készítetett és áldozzon egy könyvet szerencsétlen barátja emlékeknek.“ Alárva: ifj. Zrinyi György.

Mikor a tévutra vezetett nő feleszmélt elájulásból, sürü könyhullatásba tört ki.

Két súlyos teher nehezdedt szívére, annak tudata, hogy valakit szerencsétlenné, gyilkossá tett, és hogy férje pogány.

Két oly teher, a melyek közül egy is elég, hogy valakit kétségbeejtsen. Ujra átolvasta a levelet, amely, mint kígyócsipés, sebezte meg szívét, s azután haraggal félredobta.

Nem, az nem lehet.... ilyen alávalóságot csak feltételezni is bűn volna szeretett férjéről.

Elnátározta, hogy hozzá viszi a levelet, hogy majd együttesen felderítik az átkos cselszövényt, melynek itt lapangani kell.

Már el is indult e czélből, mikor egyszerre megállt utjában.

Eszébe jutott, hogy sokszor látta férjét török könyveket olvasni, törökül inni, soha se kérdezte miért teszi azt, hátha igaz, amit irnak neki.... a gyanu fel volt ébresztve szívében, most a legkisebb körülmény is élesztette azt.

A vén róka jól kiszámította tervét; jól ismerte Bálint előszeretét a török irodalom iránt, fel is használta ármánya kikovácsolásánál. Katalin lelkében egyre setétebb gyanu kezdtek felmerülni férje ellen: hátha igaz, hogy nem szereti.... hátha igaz, hogy csak vagyonáért vette el.... hogy fiát Musztafának nevezte el.... a setét gyanu-árnytól nem tudott megszabadulni.

Már hitt, ha nem is teljesen, de legalább némileg azokban.

És e hit rémitően gyötörte. — Angyalizta lelke undorral fordult el a szörnyű bünténytől, de az undort mégis le tudta küzdeni férje előtt; nem árulta el magát.

Hanem a levelet nem adta át neki.

Az első lépés tehát sikerült a czél felé.

élet más veszi el, s önmaga is viseli: nem kell-e akkor a nőt az emberi társadalom nemtőjének, őrangyalának magasztalnunk?

Igen, a nő van hivatva, hogy az élet komor perczekben, nagyobb gyöngédségre képes szívével a csüggedő férfi lelkébe új itéletet lehellen, hogy szívből jövő, s szívéhez szóló hangjával messze üzze a tornyosuló veszfelhőket, s újra boldog, elégedett mosolyt csaljon a férfi ajkára.

Valóban, ha a nőnek eme magasztos, égi rendeltetését megfontoljuk, lehetetlen el nem ismernünk, hogy a nő az emberi élet komoly valóságának fényoldala, az életprózának bájos költői ellentéte, a mosolygó természeti kép párdarabja, az emberi életkor fagyos deczemberjének virányos májusa.

Nemde, nyájas szépem, olvasóm, eléggé originális hasonlatok ezek? Azért irtam le ezeket, hogy kissé föllelkesítsen magamat; mert vádat akarok emelni — vádat a mi édes, zengzetes hazai nyelvünk ellen! Miért is tudta magát becsempészni nyelvünkbe e kicsinyes szó: „nemember“, azaz nemember? — De ne, ne emeljünk vádat szeretett édes anyánk nyelve elen!... A pogánykor sötétségéből maradt ránk!

Istenem! mi volt a nőnek sorsa pogány, barbár népeknél?...

Soha jogosabb visszahelyezés a jogokba, soha méltányosabb restituczió nem történt, mint amidőn a nőnek visszadattak az őt meg-

illető jogok, s a méltányos, jogos illetmények; mint amidőn a nő visszahelyeztetett az emberi méltóság azon polczára, amelyre maga a Teremtő helyezte, de a melyről durva emberi barbarizmus leszorította volt őt.

De hálásak is ám a mi kedves kis szépeink az emberi társadalom iránt ezen jogszerű intézkedésért, s bájaikkal igyekeznek az emberi nemet kárpótolni az elsőbbségi jog elvesztéséért. Hej, pedig a kis kópék ezt a háladatosságot, ezt a kárpótlási hajlamot sokszor odáig viszik, hogy a szegény férfi az esztét is veszti, bolondul a kis fehervászon-jószág után, s nem bánja, ha aztán tüskön-bokron rohanva e jószág után, mely fut előle, mint az éjjeli járó-kelő előtt csillámló lidérczfény, — akár örvénybe is rohan.

S a nő, a kedves teremtmény mellett a tátongó örvény is elveszti félelmetességét; s ha esünk is, az esés még akkor is élvezetes, ha különben életünket veszélyezteteti, hisz' szerető karok fognak föl minket, s az esés veszélyeit elhárítják tőlünk.

Vegyük csak szemügyre a nőt gyermekkorától kezdve, a piczi leány, a serdülő hajadon, a szorgoskodó háziasszony-idényen keresztül egész a hervadásnak induló anyóka-alkonyatig: vajjon nem vesszük-e észre, hogy minden léptén rózsák, a földi lét boldogságának a rózsái nyílnak, hogy minden lépte nyomát áldás jelzi; szóval, hogy a nő arra van rendeltetve, hogy a szeretetreméltóságával kárpótolja a férfit azért, hogy az ő szá-

mára a sors az életnek komolyabb s nehezebb oldalát tartotta fön?

És mily hálátlanságot tapasztalnak sokszor a „gyöngye“ nem képviselői részünkről, a férfiak részről!

Már csak az, hogy mily igazságtalanok vagyunk mi sokszor, amidőn a szép nem gyengéit kutatjuk nem egyszer, s ajkunkon hordjuk. Beszélünk „asszonyi nyelv“-ről, „asszonyi természet“-ről, „asszonyi könyek“-ről, „asszonyi mosoly“-ról. Különösen a két utóbbiról szeretjük állítani, hogy a nők a könyeket és a mosolyt egy s ugyanazon zsákban árulják, hogy egy s ugyanazon perczben képesek keserű könnyeket hullatni és vig mosolyra nyitni ajkaikat.

Ezt egyelőre nem akarom eldönteni; sem a bosszúból hullatott női könyek természetét vizsgálni, habár ez utóbbira serkentene is Dobránszky Olgának az esete, aki, ugymond „könyek közt küldte Péter bácsijának a leveleit“, egy másik szintén könyezni tudó női nemtőlhez, Lujza divánkhöz.

De különben, hol az a férfi, aki a nő könyei és mosolya iránt közönyös tudna maradni? A női könyek képezik a megbecsülhetlen gyöngyöket, melyekhez a női mosoly az értékes aranyfoglatot szolgáltatja.

Mondd, nyájas hölgy, aki unalmas perczekben egész idáig olvastad e széptani karczolatot, mondd, neheztelsz rám azért, hogy azt megírtam.

DERCSEI.

VIII.

A pók tovább szövi hálóját.

Az arcz színlő, a szem csalfa
És a beszéd mérget rejt.

Dalmady.

Zrinyi kimondhatatlan örömmel hallgatta Dorka élményeit végig. Egyszerre olyan jó kedve támadt, hogy majd megölelte a cigányasszonyt. Hanem ez a jó kedv nagyon végzetessé vált a szegény Gyurkára, mert azt adta tudtára apja, hogy vagy egy óra szobaáristomat kap.

(A levél miatt kellett azt tennie, amit persze nem mondott meg fiának.)

Azt adta okul, hogy orvosi parancsra kell benn tartózkodnia, mert az esős idő veszedelmes a mellbetegeknek.

Gyurinak el kellett hinni, hogy ő mellbeteg.

Meg is lett volna ő sorsával elégedve, mert bőségesen ellátták süteménnyel, tortákkal, jó borokkal, amiket ő nagyon szeretett, csak szörnyen unta magát Könyvek olvasásába nem igen mert bele fogni, mert a betük a hieroglyfek tekintélyével bírtak előtte, nem csoda tehát, ha a második hét vége felé torkig volt a jóval.

El is határozta, hogy ő tovább nem tűri ezt a torturát, mit bánja ő, bármit is mondanak a doktorok, ő megszökik innen.

Dictum-factum, egy szép napon, amikor atyja eltávozott erdeibe vadászni, kinyitotta szép csendesen ablakát és egy előre lepedőből elkészített lajtorján lecsuszott a várkertbe. Innen azután már könnyű volt kijutni a falon át a faluba, jó mászó tehetséggel bírván az urfi, amit a madárfészkek szedésénél, az egyetlen passiója alkalmával sajátított el magának. Utját egy ismerős ház felé vette, hol Jolánka, a szép jobbágyleány lakott, kinek szép bogárszemei nagyon mélyen néztek az urfi szívébe s a melyeknek tüze felolvasztotta az aszonyoktól való irtózás jégkergét, a mely azt fedte.

De nem is csoda, mert Jolánka nem kívánta tőle, hogy fehér nadrágot hordjon, hogy pomádékkal kenekedjék, karddal övezze oldalát, hanem csak azt, hogy szeresse.

És ezt Gyuri neki szívesen meg is tette. Ő hozzá ment most is, hogy egy pár nagyon komoly szót váltson vele. A komoly szóváltás eredménye az lett, hogy a gerliczépár egyszerre csak kiröpült a kalitkából, eltűnt a faluból, hogy valahol biztos helyen fészket alapítson, ahova semmiféle vércse karmai el nem érnek. Erre aztán már komolyan híresztelhette az apa, hogy fia elveszett, de ezzel ő nem sokat törődött, azt tartván: „Rosz pénz el nem vész.” Most egyéb, sokkal fontosabb dolgai voltak, semhogy ráért volna fiát keresetni.

Egy szép reggelen azt parancsolta kocsisának, hogy fogja be a négy pejkót a parádés, kőöntvényű szerszámba, mert át akar menni Kékkőre unokahugához látogatásra. Gyönyörteljesen vetette be magát a czimeres kocsiba.

— A második lépés — gondolá magában — a czél felé.

Szegény Katinka, hogy elhalványult, majd eldőlt ijedtében, a mikor nagybátyja fogatát a várudvarra bevágtatni látta.

— Ez fiáért jön! volt első gondolatja.

Jön még jobban megkeseríteni életét, mely már ugy is oly szomorú; a régi boldogság, amelyet csendes házi tűzhelye mellett élvezett, már ugyis eltűnt, most ez végképpen el akarja rabolni azt.

Hisz élete már most is folytonos könyhul-latás, kínos tépelődés és buzgó ima.

Panaszkodni nem mer, nincsen is kinek.

Egy törzsúrú férje minden szava szívének, mindig arra gondol: ez a szava is hazugság, ez a tette is áltatás!

Rettentő belküzdelmek dultak a szegény nő szívében.

Iparkodott nyájas, nyugodt arczczal fogadni a vendéget, hanem az észrevette, mennyire remeg keze, mikor feléje nyújtja.

Egy kissé mégis felbátorodott, mikor észre-vette, hogy Zrinyi nagyon nyájasan mosolyog feléje és egy csattanó csókot nyom halavány arczára.

Isten hozta édes bácsi! szolt reszkető hangon és karöltve vezeté férjéhez.

— Ugy-e nem is vártatok édes hugom? persze én ritka vendég vagyok, mint a fehér holló e háznál; de bármennyire szeretnék is, dolgaim nem engednek gyakrabban hoz-zátok, pedig e galambfészkek nagyon csalogat-ám, látni azt a boldogságot, mely benne honol.

Katalin újra elkezdett reszketni; — hát ez gunyolódik vele?...

— Hja bizony a boldogság nem valami közönséges dolog a mai világban, minden ezredik ember találja fel azt. Engemet is anyi bú ért megint az utóbbi időkben. A szegény nő közel volt az elajúláshoz; csak azt várta, hogy most egyenesen át fog térni fia elvesztésére.

(Folyt. köv.)

Fővárosi levél.

Május huszadika! Ez ugyan nevezetes nap, nem a világtörténetben, hanem úgy másként. — Bezárják a magyar országgyűlést, be akarták zárni az ötvösmű-kiállítást, bezártak egy rakás rakonzátlanokodó embert, bevették a vidéken egy rakás ablakot, itt-ott választói fejet mi nálunk! És Ausztriában? oh az a kultur állam Vorzimmerje, ott ilyen barbár dolgot véghez vinni nem tudnak. Lám ugyan-azon napon a bécsi kereskedelmi kamara belvárosi disztermében összegyűlt választók sokkal higgadtábban végezték dolgaikat, akkor midőn dr. Kopp programbeszédével akart fellépni. A hiba csak az volt, hogy a „nagy

Silberer“, a merész léghajós közébe pottyant a gyülekezetnek; mire az összegyűlt nép azt hitte hamarjába, hogy nini — hisz ez cir-kus. És elkezdtek tapsolni mennyire csak a bürgeri tenyerektől kitelt. Valószínűleg ez nem tetszett azoknak, kik öntudatába voltak annak, hogy ők most itt a „bürgerechtes“ vannak gyakorolni, mert méltó felháborodá-sukban szintén a tenyereiket csapdosták össze: csak hogy tévedésből bizony itt-ott egy-egy bürgeri fej akadt meg közöttük. A mi félre-értéseknek óriási zaj lett a „nem várt“ kö-vetkezménye garnirozva kalap beverésekkel s más ilyenü „gemütlich“ érintkezésekkel. Szerencsére akadt ott egy pár tanácsos: kik azután kirántották a jobbra méltó lelkesült tömeget a zavarból. Kittünt pedig leginkább Vrabetz kamarai tanácsos. Mit tehet ő róla, hogy a lárma nagy volt, a tanácsosi tudó még erősebb. De volt is hatása, mert a nép csendes verekedés, kalap beverések, és ol-dalba rugások közepette szépen szétoszlott.

Bizony mi nálunk nem ilyen „rendörtele-nül“ megy végbe a dolog; mert minden nép lelkesedésének megvan a maga nationalis jel-lege. Pl. Triesztben a rothadt és másnemű czitrom; nálunk pedig, hol ősi buzogány (generalis-argumentum) hol kő, ököl, bicska (argumentum ad hoc). Kittüntek pedig eddig-elé a gyergyói székelyek Ugron ellen — vámosmikolai választók Podhorszky ellen — a szerb omladina Fehértemplomban, — egy kicsit az umlai zavargás, — és kicsit nagyon a jászberényi függetlenségi függetlenségi mutatóványai Apponyi Albert centrumul fel-vett — szószéke ellen. A mi utolsónak az a sajnos következménye, hogy Apponyi gróf méltó felháborodásában „hallgatással“ sujtotta a beléhelyezett ilyen bizalmat.

De ez még nem mind! Mi lesz még a sze-rencsétlen 13-mas számig junius idusá előtt, meddig a kapacitálás tart — s mi lesz a tíz nap alatt, míg a választások tartanak. Én édes jó egem: ha az országgyűlés szeptem-ber 25 én megnyílik, hány bevett fej árán történik ez meg?

De hol vannak a megvesztegetések, pres-siók, ígérgetések etc. etc. Oh, a kormány ebben nagy tudós. Az új ötveneseket is csak azért hozta a választások előtt a forgalomba, hogy annál kapósabbak legyenek (nem az ötvenesek, hanem a választók). A nép mulat-tatásáról is gondoskodik. Halljuk, hogy ezen-tul zene szó mellett fognak adót exequálni. Végre hallatlan dolgokkal kedveskedik. Mert hát kihaltotta, hogy existál a világon község, mely mindenestül úgy elszökik, hogy egy széles országban kurrentálni kell. No hát nálunk ilyen is van. A hivatalos lap dobbal jár körül: Brumdrumm, ki tudja hol van Hasznos községek, megszökött az adó executio elől! Tessék ilyen is csak nálunk történhetik!

Hja mert hiába, csak nem jól gazdálko-dunk! zárszámadások évenként nagy deficiz-tel záratnak le. Azt állítják, hogy a deficizt a szükséges rendkívüli kiadások miatt elker-ülhetetlen. Hagyjuk reá, hogy igaz; de hát az ily deficizt adósságunkat növeli mindig, ez pedig évenként sok kamatot consumal. A kamat a rendes kiadások terhére menvén: minden újabb deficizt emeli a rendes kiadá-sokat is — s átmege az adófizetők terhére. Ezen segíteni kell. A felelet reá: várjunk. Keserves várakozás. Lám a főváros helyeseb-ben gazdálkodik. A múlt év 189 ezer frt bevételi többlettel záratott be. Ehhez járul a köz-munkákra kiutalványozott, de egyelőre igénybe nem vett 275 ezer frt, tehát 454 ezer frt, majdnem fél millió a múlt évi pénztármarad-vány, mi 6.4%-át teszi 7.020 ezernyi bevét-elnak.

No de ne busuljunk. Itt a majálisok idenye. Vigadjunk! A jogász majális kitünően sike-rült a Margitszigeten. Hiába derék fiuk a jogászok, nekik minden sikerül. 28-án még a nőegylet akarta utánózni ugyanazt. Szeren-csére esett az eső. — A kicsi de válogatott közönség jól mulatott a kerékpár s távver-senyen, a concert előadásain, s megbámulta Hartl ur mutatványait külön 30 kros belépti díjak mellett. Hartl urat szívesen látjuk, mindannyiszor a hányszor nyilvános előadá-sait csöben tartja — legalább nem sokan né-zik — s nem sokan botránkoznak meg rajta.

B. G.

Lapszemle.

A „Pesti Hírlap“-ból: Magyarországon és Erdélyben 6 millió 165 ezer embernek anya-nyelve a magyar. Magyarul tud a németek közül 377 ezer, a tótok közül 176 ezer, az oláhok közül 137 ezer, a horvátszerbek közül 18 ezer, a ruthének közül 19 ezer ember. Vagyis a specifikus magyar faj még a magya-rul tudó egyéb ajku polgárokkal sem üti meg a 7 milliót.

Ellenben, ha a 6 millió tősgyökeres magyar fajtól levonnók a nem magyar származásua-kat, mindazokat, a kik nem Árpád apánk kal jöttek hazánkba, így éppen azon elemet, mely a magyar faj asszimiláló erejét mutatja: akkor az ázsiai eredetével dicsekvő legspecifi-kusabb magyar faj vajmi csekélyre olvadna le.

Nagyon ismeretes dolog ugyanis, hogy az egész Alföldön, bár szórványosan, szlávok laktak. Csongrád erete szláv. Dunántul néme-tek és tótok laktak. Észak-Magyarország részint lakatlan, részint tótok által lakott vidék volt. Kecskemétről biztosan kimutatható, hogy mikor a 13. század zavarai alatt néme-tek költöztek bele, igen jelentékeny német lakossággal bírt. Pesten, Esztergomban, Szé-kesfehérváron a 13—14. században igen sok „francigena“ lakott. Esztergom lakosságának többsége olasz-örmény volt. Királyi városaink többsége német eredetű. Hogy most roppant tulsúlyban van a magyar elem, a belolvas-tás következménye. Az erdélyi szlávokat — az őslakók ezek voltak — beolvasztották a székelyek és a románok.

Szóval a magyar fajban kiváló olvasztó-képesség van, s ez szerencséseje. E képesség-nek köszönni, hogy el nem vészett, míg az angol és a francia nemzeteket amalgamizáló képesség teremtette meg és tett nagygyá.

Vagyis a magyar faj e tekintetben felette áll minden fajnak. Angliában a normanok francia és az angolszászok germán nyelv-ből közös nyelv, a két, sőt a keltával három fajtól egységes nép jött létre. Franciaország-ban a latin, német, és gall nyelvekből támadt a francia nyelv, e három fajtól a francia nemzet.

Magyarországon nem amalgamizálás, hanem asszimiláció történt. Vagyis a magyar, német, tót, román, szerb-horvát, ruthén nyelvekből nem keletkezett közös nyelv. Nyelvünk sok szót vett át a németből, tótból, de egész grammatikáját megőrizte. Az átvett szavak tehát éppen oly magyar szókká lettek, mint tősgyökeres magyarokká a nemzetiségektől elhódított tömegek. A magyar nemzet feladata jövőre is az asszimilálás, nem pedig az amal-gamizálás. Az utóbbi többé lehetetlenség; mert csak a nyelvek primitív alakulásának idején jöhetett létre. S nyelvünk annyira elűtő minden árja nyelvtől, a tót, román, szerb és horvát nyelveknek annyira felettük áll, s annyira nyelvében él a magyar, hogy a közös nyelv-amalgam nemcsak nem lehet-

séges, hanem nem is kívánatos. A magyar nemzet visszautasítaná azt.

Az asszimiláczióknak azonban, mely oly őrvedetes rohamossággal halad előre, legfőbb akadály a chauvinizmus. A faji erőnek azon tulbecstülése, mely a specifikus magyar fajon kívül minden más fajt ki akar közösiteni a magyar nemzet köréből, sőt visszalökné azokat is, akik a századok óta beleolvadtak a tősgyökeres magyar fajba.

S most a választások ezt a türelmetlen, a magyar nemzet létlapját és beolvasztó hivatását megtámadó chauvinizmust is felszínre vetették.

Különösen a mérsékelt ellenzék nyelv- és tollforgató kortesei azzal izgatnak az ország több részében, hogy mindazok, a kiknek ősei nem a népvándorlás idején jöttek Magyarországra, nem is magyarok. Így Bácskában a derék, hazafias, magyarul már is tudó bunyevácoknak panaszláv híroket költötték. Azon derék népnek, mely szabadságharczunk idején a nemzeti ügyért küzdött a rokonnyelvű szerbek ellen.

Sőt már a meg nem magyarosított nevek viselői ellen is használják a gyanusítás fegyverét. Azt híresztelik, hogy a kinek neve nem végződik i ben vagy y ban, az gyanu alatt kell, hogy álljon, habár anyanyelve, sőt századok óta őseinek is a nyelve magyar volt.

Pedig csak végig kell nézni a magyar arisztokraczia és a nemesség névsorát. Egy sereg -ics, -vics, -szky stb. végződésű nevet találunk abban. Ott vannak a Festicsek, Keglevicsek, Jankovicsok, Pejacevicsek, Rudicsok stb. Ott van a legnagyobb költő Petőfi — Petrovich. Magának a mérsékelt ellenzéknek egyik celebritása is ott van, Somssich Pál. Vagy tán ezek is gyanu alatt állnak, hogy nem voltak vagy nem jó magyarok? Hiszen, ha csak a név végződésétől függne a tősgyökeres magyarság, akkor 50 kros kérvény mindenkit ősi magyarrá avatna.

Hát hiszen tudjuk mi, hogy ez a fegyver pusztá választási fegyver. Nem tesszük fel senkiről, még a retrograd eszmék hiveiről sem, hogy a nemzet nagyrészt, s annyi büszkeségét ki akarnak közösiteni, vagy komolyan gyanu alá helyezni.

De vannak bizonyos határok, melyeket még választások idején sem szabad átlépni. Vannak bizonyos fegyverek, melyek használatát még a korteskedés sem menti ki. Nemcsak hitvány, hanem a haza érdekeit megtámadó fegyver az, mely a grammatikában, vagy származásban keresve a magyarságot, mélyen sérti a nemzet leghűbb fiainak érzelmeit. S ha ama korteskedés valaha átmenne a nemzet önérzetébe, e naptól kezdődnek a magyar nemzet nagy veszedelme. Éppen a magyar érdek követeli, hogy mindenkit magyarnak tartsunk, még azokat is, akik nem hű fiai e hazának, mert csak úgy marasztalhatjuk őket legalább erkölcsileg a hűtlenségben. Annál inkább magyaroknak kell tartanunk azokat, akik szeretik hazájukat, mint a tősgyökeres magyar faj, bár még nem anyanyelvük a magyar. Azokat gyanusítani pedig, akik a specifikus magyar fajba beleolvadtak, egyszerűen örültség.

Több: bűn a haza ellen.

A magyar nemzetnek nagy és nehéz hivatása van: grammatikailag is egységessé tenni az államot. Aki a fajgyűlölséget ily alakban is szítja, az vakmerő támadást követ el a nemzet hivatása ellen. Az többet árt e hazának minden panszláv és dekoromán igazgatónál, mert a magyar nemzet belső egységét és hivatását támadja meg.

Hartmann pessimismusa.

— Tauulmány. —

Irta.

Dr. K. L.

(Folytatás.)

II. Stadium.

Minthogy a földi életnek minden boldogsága, élvezete csalódás, illusio, azért az ember a túlvilághoz fordul, hogy mint egyed a hiányzó boldogságot ott feltalálhassa. — A világ megvetése összekötve a szellemnek egy transcendentalis élet után való vágyával feltalálható a legrégebb korban, de ezen transcendentalis élet alatt nem értettek egyedi fenmaradást; a kereszténység hirdette először a test feltámadását s istennek transcendentalis országában az egyedi örök életet. E tankezdvez az emberi egoismusnak, s a földi életet egykor teljesülő boldogító reménnyel szebbé varázsolja. Ezen boldogító remény táplálta a keresztényeket mindeddig, s nagyobb részt mai nap is táplálja.

Tudjuk, hogy a vallásos remény, s épületességből származó élvezet nincs minden kellemetlenség nélkül, melyet majd a természeti ösztönnek természetellenes elnyomása ellen való feltámadása okoz, majd nyilvánul ama kétségben, vajjon méltók vagyunk-e az isten kegyelmére, majd az utolsó itélettől való félelemben. A vallásos élvezet, gyönyör vagy kellemetlenség túlsúlya függ az egyén karakterétől; a hívőknél azonban rendszerint túlsúlyban van a remény. De fájdalom, ezen remény illuszió alapszik; mert C. caput II. és VII. részében bebizonyított tanítmány szerint a szerves élet, az öntudat egyéddé levése nem egyéb, mint pusztá jelenet, mely a halállal megszűnik s csak e jelenetnek lényege, a mindennek alapja, az öntudatlan marad meg, mely ama jelenetet létrehozta; s így individualis továbbélésről szó sem lehet, s ki ezt hiszi, az szándékosan csalódásban ringatja magát; tehát a léleknek individualis fenmaradásán alapuló remény is nem egyéb, mint illusio; s ezáltal a keresztény ígéretek alapja hamis, csalódás s így az erre épített kereszténység is összeomlik. — Látjuk tehát, hogy a második stádiumban keresett boldogság is csak illusio, azon csalódás, hogy az emberi lélek személyesen, egyedileg örökké fog élni a halál után.

III. Stadium.

Az ember, miután csalódott földi gyönyöreiben, csalódott a túlvilági boldogság reményében, boldogságát abban véli feltalálhatni, ha lemond egoismusról s teljes erővel az emberiség boldogságának előmozdítására törekszik. E törekvés jutalmát azon reményben bírja, hogy az emberiség fejlődése következtében mindig boldogabb s boldogabb lesz, s e boldogabb létesítéséhez ő is hozzájárult. E remény azonban nem egyéb, mint illusio, csalódás.

Bármennyire haladjon is előre az emberiség, soha sem fog megszabadulni a szenvedésektől, soha sem fognak a betegségek, az életkorok, a mások akaratától való függés, mások hatalma, szükség, elégedetlenség megszűnni. Ha a tudományban, művészetben, politikai s társadalmi életben előhaladást találunk, ezen előhaladás korántsem okoz pozitív boldogságot, hanem csak azon akadályokat távolítja el részben, melyek akadályozták az emberiséget a status quo elérésében. A mi pedig az előhaladás által okozott boldogságot illeti, annak lényegét könnyen megismerhetjük, ha az emberiség előhaladását összehasonlítjuk az egyes ember előhala-

dásával. Ki szerencsésebb, jobb állapotra vergődik, a rosszabb állapotból a jobba való átmenet alkalmával gyönyört, élvezetet fog érezni; azonban bámulatos gyorsan eltűnik ezen élvezet, az új, jobb körülményeket úgy tekinti, mint szükségességeket, s érezni fogja, hogy semmivel sem boldogabb, mint előbbi állapotában volt. Éppen így van ez egy nemzetnél, éppen így az egész emberiségnél. Ki gondolja magát most boldogabbnak, mint harmincz évvel ezelőtt, azért mert most vasutak vannak? S ha tán az öregebb egyének érzik is különbségét, de nem érzik azok, kik a vasutak létesítése óta születtek. Az eszközök szaporodtával nem szaporodott más, mint a kívánság s szükséglet, s ennek következtében az elégedetlenség.

Továbbá az illusio első stadiumának eredményéből tudjuk, hogy a természeti népek szerencsésebbek, mint a műveltek; hogy a szegény, alsó s műveletlen állapotúak szerencsésebbek, mint a gazdagok, s műveltek; hogy az ostobák boldogabbak, mint az okosak, szóval a létező annál boldogabb, minél érzéketlenebb az idegrendszer. Az emberiség előhaladó fejlődésével növekszenek nemcsak a gazdaság s szükségletek, hanem az idegrendszer érzékenysége, a szellem felfogó képessége és műveltségére is, s így növekszik a kellemetlenség is az élvezet fölött, az illusio szétrombolása; vagyis az öntudat megismeri az élet nyomorúságát, a legtöbb élvezet s törekvés hiúságát, s a nyomor érzését, s így kitűnik, hogy a világ előhaladása által a világ boldogságának emelkedése nem egyéb, mint a felszínes látszat.

Valamint a világ szenvedése a szerint növekedett, amint az összejtől a szervezet egész az emberig fejlődött, úgy növekszik folytonosan az emberi szellem előhaladó fejlődésével is. Gyermekes rövidlátás volt az, midőn Rousseau a növekvő szenvedés felismeréséből azt következtetette, hogy a világnak vissza kell térnie a gyermekkorra! Mintha az emberiség gyermekkorában nem volt volna szintén csak nyomorúság! Ha már vissza kell térnünk, akkor menjünk vissza a világ teremtéséig! Azonban számunkra nincs választás, nekünk akaratunk ellenére is előre kell mennünk. Nem aranyidőszak van előttünk, hanem vasorszak; mikép a teher a teherhordóra annál nehezebbé lesz, minél tovább viszi ezt; úgy nőnek az emberiség szenvedései, s nyomorának tudata, s szaporodnak egész az elviselhetlenségig; mig nem die todesmüde Menschheit schleppt ihren gebrechlichen irdischen Leib mühsam von Tage zu Tage weiter. Das höchste Erreichbare wäre doch die Schmerzlosigkeit, denn wo sollte das positive Glück noch gesucht werden? Etwas in der eiteln Selbstgenügsamkeit des Wissens, dass Alles eitel ist, dass im Kampfe mit jenem eiteln Frieden die Vernunft nunmehr gewöhnlich Sieger bleibt! Oh nein, solche eitelste von allen Eitelkeiten, solcher Verstandeshochmuth ist dann längst überwunden! Aber auch die Schmerzlosigkeit erreicht die greise Menschheit nicht, den sie ist ja kein reiner Geist, sie ist schwächlich und gebrüchlich, und muss trotzdem arbeiten, um zu leben, und weiss doch nicht wozu sie lebt; den sie hat ja die Täuschungen des Lebens hinter sich, und hofft und erwartet nicht mehr vom Leben. Sie hat, wie jeder sehr alte und über sich selbst klare Geist nur noch einen Wunsch: Ruhe, Frieden, ewigen Schlaf ohne Traum, der ihre Müdigkeit stille.*)

Az illuszióknak három stadiuma után eltűnik a pozitív boldogsághoz helyezett remény, az ember belátja törekvéseinek ostobaságát,

*) H. i. II. 389. 1.

lemond minden pozitív boldogságról, s egyedül az abszolút fájdalomnélküliség, a semmiesség, a nirwana után vágyódik; csak hogy most már nem mint ezelőtt az egyes, hanem összes emberiség vágyódik a semmiesség, a megsemmisülés után. Csak így végződik a harmadik, s egyszersmind utolsó stádiuma az illúsióknak.

Hátra van még e két kérdésnek megfejtése, mi az ember gyakorlati feladata, s miképen fog bekövetkezni a világ feloszlása, megsemmisülése?

(Folyt. köv.)

A Kisfaludy-társaság.

A Kisfaludy-társaság ülést tartott. Először Beöthy Zsolt terjesztett elő folyó ügyeket. É bejelentéseket a felolvasók követték. Degré Alajos „Egy elmaradt öreg ur” cím alatt olvasott fel egy életképet. Az elmaradt öreg ur Csernay Gáspár, a ki 40 évig nem látta Budapestet, mikor aztán unokaöccse kérésére ennek lakodalmára a fővárosba jött, sokat bámult a város haladásán, de sokat boszankodott is, hogy mennyire kivetkőzött eredetiségéből. Sietett is haza, mondván: „nagyon elmaradtam én a világtól, nem értem azt a kort, s meglehet, ez a kor sem ért engem.” — Ezután Tóth Lőrincz „Falra hányt borsók”, „Eszterháza”, „Fraknó vára”, „Üti emlékek” s „Piros pünkösdi napján” cím alatt olvasott fel kisebb költeményeket. A „falra hányt borsók” folytatása azon derült életbölcsességnek, mely a „Méhek”-ben foglaltatik. A második csoport kis szaríták s jellemképek, többé kevésbé tréfás, vagy komolyabb korholásai többféle életviczonynak, vagy csak egy-egy játszi-ötlet. Eszterháza, Fraknó vára s Piros pünkösdi napján a többinél hosszabb költemények. Eszterházában elegiai hangulattal emlékezik a költő a régi, már korhadó fényre s dicsőségre, s ellentétben felmutatja az anyagi jelenkor képeit. „Fraknó vára” ellenkező hangulatban van írva s a középkori emlékekkel szemközt a völgy és mező iparát s virágjait dicsőíti, melyeket a munkás jelenkor művel. „Az élet alkonyata” cím alatt foglalt verssorozat melancolikus hangulatu apró költeményeket hoz, melyekkel az őszhaju költő mintegy bucsuzni látszik közönségétől, mely előtt a Kisfaludy-társaság kebelében 44 év alatt, mióta a társaságnak tagja, oly sokszor fellépett. — Végre Beöthy Zsolt olvasott fel egy fejezetet a „Tragikumról” irt nagyobb művéből. A fejezet címe: „Bánkban vétsége, s egyrészt képezi a tragikai vétségről szóló fejezetnek. A közönség valamennyi felolvasót zajosan megtapsolta.

Gondolatok.

Az ember arra bámul leginkább, a mi mindennapi: a halálon. TÓTH EDE.

Oh a nyomornak minden percze nagy! Mikor szánk kiszárad, térdeink roskadoznak, szívünk nyilalik, szemünk könnybe lábad, s csak egy szó jó ajkainkra: Isten! Ki az, ki akkor áldást nem kér magára? Ki az, ki akkor kételkedik? TÓTH EDE.

Két neme a képződésnek a történet ostora: egyik a költői, másik a politikai képzelődés. QUINET.

A vallásosság, a hit egyik főjellemvonása a női szívnek, mely vonásokhoz még a megadás is járul. MAJTHÉNYI FLÓRA.

Szegény ember részére egyedüli menedék a munka. CSÁVOLSZKY L.

Az elismerés dajkája minden művészetnek.

Szólj, de ne tégy: s türesen fog kongani hangod a pusztán. Tégy, de ne szólj: s egyedül állasz a pálya terén. GREGUS ÁGOST.

Irodalom.

Dr. Sziklay János. *A magyar népszínmű története*. I. rész. A legrégebbi időtől Szigligetiig. 1884. 8° 94 oldal ára 80 kr.

1879: 31 törv.-czikk. Erdő-törvény. Szentcsittetett 1879. évi junius 11-én. Kihirdetett 1879. évi junius hó 14-én. Életbelépett 1880. évi julius hó 1-én. Magyarázatokkal és irománypéldákkal, valamint a törvény a vonatkozó miniszt. rendeletek teljes felsorolásával és betűrendes tárgymutatóval. 1884. 16° 170 oldal. Ára 80 kr.

Steiner Simon tanár. *A reciprok poláris kúp szeletek nevezetesebb tulajdonságai*. 1884. 8° 46 oldal. Ára 60 kr.

Dr. Schulhof Géza. *Az érvényben lévő magyar Büntető-törvények gyűjteménye*. (Codex juris eriminalis hungarici.) 1884. 16° I. kötet kötve 448 oldal, II. kötet kötve 390 oldal. Mind a két kötet ára 6 frt.

Dr. Kis Ignác. *Káldi György nyelve*. 1884. 8° 72 oldal. Ára 50 kr.*

Frissítő.

Pulszky Ferencz, a nagy lébecanál, a kulai kerületben *ellenzéki*, a soproniban pedig *kormányparti* rántást kever.

Szomorú szakács is volna az, ki minden szájját nem tudna kielégíteni. — Nem azért lóg előtte a *pár duczos bőrkötény*, kezében pedig a *legnagyobb művészet jelvénye: a kanál*; tehát csak lébe!

A kaposvári „Társadalom”-nak, Amerikában van egy *bolond bölcese*, vagy amint dr. Rozenspitz Sándor urnak magát nevezni méltóztatik, egy bölcs bolondja, ki a feudaiizmust, vagy conservatizmust, szerinte a „*politikai rákindulót*” a nap sugaraiból font lángostorral szeretné a magyar nemzet kebeléből kikorbácsolni. Persze ez az amerikai bölcs bolond a kágárlól nagy bölcsen hallgat. Mi is hallgatnánk ő kegyelméről, ha eszünkbe nem jutna Gvadányink szava:

„Verjen meg ily magyart a mennyei flamen,
Szívemből kivánom mindörökké ámen!”

Ajánlunk egy kitűnő köszöntőt.
Kortés: A, B, C, D, E, F, G, H
Képviselőnk éljen soká.

Képviselő: J, K, L, M, N
Köszönöm szépen!

Szerenese, hogy a zálogházban nem adnak mindenre pénzt, különben tömve lenne az hazaszeretettel.

Ugyan minő szintű lehet a becsület, hogy a rajt' ejtett szennyfoltot vérrel le lehet mosni?

Asszony: Julis eredj, nézd meg, mit adnak ma a színházban!

Julis: Megnéztem kértem. Iv Lászlót adják! Pedig hát IV. László volt az.

* Elősorolt könyvek kaphatók: Tettey Nándor és Társa könyvkereskedésében. Budapest IV. Egyetem utca 11. szám.

A szellem.

Udvarló: Ön kegyetlen: De ha kegyed miatt meghalok, megbosszulom magam; halálom után szellemem kísérteni fogja!

Kisasszony: No legalább halála után megismerhetem, a mit életében nem tapasztaltam, szellemét.

A haladó kor már tudományos ökröket is produkál, hja mikor már a tinó is ökr számba megy! — Csak aztán meg ne válaszsák őket valahova levelező tagnak.

A jászberényiek ugyancsak megmutatták, hogy jobban értik a követ, mint a követet válogatni.

Történelmi naptár.

Május.

31. Szombat. Petronella. 1433. Zsigmond magyar király Rómában császárnak koronáztatik. — 1773. Tieck Lajos költő születése Berlinben. — 1793. Forradalom a conventben. — 1848. A testi büntetések Austriában eltöröltetnek.

Junius.

1. Pünkösdvasárnap. 1485. Hunyadi Mátyás Bécsset meghódítja. — 1552. Győr árulás által török kézbe kerül. — 1775. Rotteck Károly történész születik Freiburgban. — 1782. Szász József költő születése Dedrád-Széplakon. — 1811. Polgári törvénykönyv behozatala Austriában. — 1832. Markó Ferencz híres festész születése Kis-Mártonban. — 1852. Maistre (Xavier de) halála.

2. Pünkösdhétfő. 1743. Gr. Gagliostro Alessandro (Balzamo Giuseppe) szemfényvesztő születése Palermo-ban. — 1780. Gorove László születése Szamos-Ujvárt. — 1802. Jenner Eduárd tanár az angol parlameat által a himlőoltás feltalálataért 10,000 font nemzeti jutalmat nyer.

3. Kedd. Klotild hñő. 1134. Egyházi gyülekezeti Pisában. — 1444. István bosnyák király a magyar koronának aláveti magát. — 1649. Roppant deák lázadás a zsidók ellen Bécsben. — 1849. Rüdiger orosz tábornok az orosz hadsereg előcsapatával a kárpátokon át magyar földre lép.

4. Szerda. Kerény. 1629. A palais royal alapítása Richelieu bíbornok által. — 1741. Rajnis József írók születése Kőszeghen. — 1807. Battyány Kázmér születik Pozsonyban. 1862. Steris Károly m. festész halála Pesten.

5. Csütörtök. Bonifác. 1446. Hunyadi János kormányzóul kineveztetik. — 1621. Révai Péter születése. — 1723. Smith Ádám születése. — 1769. Clarke Eduard Dániel születése 1783. Az első léggömböt eresztik fel. — 1826. Weber Károly halála.

6. Péntek. Norbert. 1606. Corneille Péter születése. — 1792. I. Ferencz magyar király Pozsonyban megkoronáztatik. — 1807. Török János született Jobbházán. — 1867. Beresowsky nevű ember Párizsban III. Napoleonra lő.

7. Szombat. Róbert. 356. K. sz. e. Nagy Sándor születése. — Igaz Sámuel magyar író halála. — 1848. Magyar-szerb népharcz. — 1858. Szontag Gusztáv halála Pesten.

Szerkesztői üzenetek.

D. A. Nyitra. Fogadja a leghálásabb köszönetünket, ajánlata csak megtisztelő, a legörömebb teljesítjük kívánságát. — T. J. Bpest. Kérünk valami borsos dolgot. — Tudomására hozzuk m. t. olvasóinknak, hogy lapunkra a jövő hónaptól is lehet előfizetni, a tanulmány befejeződik addigra. — M. K. Esztergom. Fogadja köszönetünket, jönni fog. Kérjük a folytatást! mert a jövő számban sokat adunk és így elfogy a készlet.

M. t. olvasóinknak kívánunk boldog pünkösdi-ünnepeket!

Nyílttér.*

IGÉRVÉNYEK

1864-iki sorsjegyekre, Huzás junius 3.

Főnyeremény 150,000 frt o. ért.

elad 4 frt 50 krért és 50 kr. bélyegért

LUEFF M., illatszerész Bpest, váczi-utca 28.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelőséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

Az összes keresztényekhez!

Homályban
láng és égőanyag nélkül
világító
feszületek.

Elegáns szobadisz.
1. számú 20 ctm magas
2 forint 65 kr, 4 forint és 6 forint.
2. számú 30 ctm magas
3 forint 35 kr, 5 frt 35 kr és 8 frt.
3. számú 40 ctm magas
4 forint, 8 forint és 10 forint.

A járulék beküldése vagy utánvétel mellett megrendelhető e czim alatt:

Fabrik
chemisch-technischer Bedarfs-Artikel
TEICHMANN & Co.
Berlin SO., Oranien-Strasse No. 182.

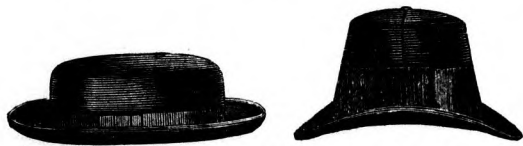
Alapított 1852.

SKRIVÁN FERENCZ

kalapgyári raktár

Budapest

IV. ker. kigyó-tér 7. szám.

CILINDEREK

és

NEMEZ-KALAPOK

megrendelés után a legújabb divat szerint elfogadtatnak és pontosan eszközöltetnek.

Cilindervasalás 10, 20 és 30 kr.

ZENE
a családi otthonban.

Az annyira kedvelt kis kintornák

ARISTON,
melyen bárki, minden zeneértelem nélkül is minden darabot, a hangjegy alkalmazásával, lejátszani képes. kaphatók a legjutányosabban a foraktárban

Eder Antal Gyulánál
zongoragyáros és raktár-tulajdonos
IV. Ferencz-ter 4.

Ezen hangszer megkedveltetését igazolja azon körülmény, hogy 3 vagy 4 hó alatt 3000 darabnál több lett elárúsítva. Elszállítás minden irányban, felfizetéssel, és utánvétellel eszközöltetik.

Egy hangszer 6 hangjeggyel, csomagolva postára szállítva, 22 frt, minden további hangjegy darabonként 65 kr.

NYARALÓKBA, FÜRDŐKBE.

Utazóknak és turistáknak kézi és nagy kofferok 8-35.—, kézi-táskák 4-20.—, vállra függeszhető táskák 4-10.— Berendezett utitáskák 18-60.— Praktikus összedíltott tárgyakkal berendezett utitökecs 6.— Borotválkozó-készlet összedíltva John Heiford borotvával 7.— Uti ivópohár 40 kr.—1.50, tróttirozó keztük 40 kr., drót hajkefe 1.— Kulacsok 1-5.— Pinczetek 3, 5, 8 üveggel 9-13.50 Botszék 4-10.— Kanócos gyufatartó 85 kr. Távcso 7.— Messzelátó sétabotokra alkalmazható 3.20. Erős zsebkecs 1-2.— Vízmentes esőköpeny mindkét oldalán hordható 10, 12, 14.— Özbőrrel bevont lószőr ülő- vagy fejpárna 6.20.— Tyúkszem-karika doboz 24-30 kr. Utiszappan dobozban 20 kr. **Biztonsági revolverek** belőve 25 tölténnyel 5, 6, 7.— Kis formájú erős lövésű Bulldogg-revolver 9, 10, 11.— Revolver-fegyver 55.— Elettentő zseb-boxer 1.— Pontosan járó remontoir nickl zsebóra 10.— Fali inga-óra 4.50. Lapos zseb-napóra 1.— Időmutató házikó két alakkal és thermometerrel 1.0 Thermometerek 60 kr.—2.50. Plaid-szíjjak 85 kr.—2.50.

Sport-czikkék. Angol disznó- 15.—
35.— Angol bőr-kantár 2.65-4.— Kettős szárral 5-8.50. Martingal 3.50-4.— Kengyelvasak 1.60-3.50. Nyereg-kecskék 2.40-7.— Izasztó 2.75-6.— Fehér mosható izasztó 4.50. Zabla 1.80-3.50. Trenzli 50 kr.—1.50. Felcsatolható sarkantyú 2.— Lovagló-gamasznik bőrből és vízmentes vászonzó 4.50-7.50. Lovagló- és kocsi-köpenyek 14-20.— Nyereg-szappan doboza 85 kr. Pegeot löszörnyről oltó 5.— Rugany lólabás-mentő 2.— Kocsibőr- és szerszám-puhító kenőcs 50 kr.—1.— Nubian blaking bőrlakk 90 kr. Özbőr kocsiszittáshoz 1.— Ezüst-, réz- és más ércz-tisztító por 25-50 kr.

Vadászat és halászat keltekel.
Halászó-bot 1.25-15.— Kész zsinór 20 kr.—2.— Mesterséges legyek horoggal 12 drb 80 kr.

Mulattatásul. FLOBERT-fegyver összes darabjának nélkül, társaságoknak és czéllövészet betanulásához 7, 10, 11, 16, 24.— Flobert-pisztoly 6-15.— Vas czéltábla kiugró bohóczsal és mozsárral 8-9.— Mozsár nélkül 3-6.— Csinos nickl lég-pisztoly 7.50, ehhez fa czéltábla 75 kr. **Kuglizó-egyleteknek és vendéglősöknek** keményfa bábuk 2.50. **Lignum sanctum** golyók nagyság szerint 1.50-3.50. Színes lampionok kerti ünnepélyekhez 20-40 kr. Croquet-játék 10-20.— Uj angol Lawn Tennis társas-játék 29.— Karikajáték 12 pár 1.80. Színes gummi-labdák 15 kr.—1.50. Papír léggömbök 50 kr.—2.—

UJ! Ariston kertben az ifuságot és felnőtteket mulattató 6 zenedarabbal 24.— Zenedarab külön 75 kr. **Accordeon tremolo** concert-harmonika 7-10.— Szájharmonika csegettyű-kisérettel 1.50. Háromkerékű tartós **Velociped** fiúknak 10, 12, 15.—

Tornaszerek. Mászó-kötél 5.80-8.80. Trapez rúddal 7.50. Trapez karikákkal 8.50. Gyermek-hinta 5.50-9.— Teljes tornakészlet iskolával és ábrákkal 15.— Tornagolyók kilója 30 kr. Tornaczipők 1.30. Uszó-öv 8-10.— Két vívőkészlet 23.50. Athleta-bot súlyos 2.50, bórrel bevonva 5.— Athleta box-keztük 2 pár 8.— Athleta czéllövő nagy ívnyílak 2, 3, 5.—

Dohányzóknak vas dohánynyir-kecskékkel 18.— **Dohánytartó**, melyben a dohány nyirkosan marad 4.50. Dohányos szitáló 2.50. **Automat** cigarettakészítő és dokánytartó szelence, a fedél betevésével kész cigarettát nyerünk 2.— Houblon cigarettá-papír, szopókával a kövők. 3

Nyaralókba. Az egészség fentartásához szodavíz-készítő, tiszta üdítő szodavíz nyerünk egyszerű bándóval, 2 4 6 8 10 mészese 7, 10, 12, 14.50, 17.— lyes

Legjobb szoda és borkó csomagja 2.— **Víz-szűrők** az egészségten viz tisztításához 2.50, 3-5.— **Fagylalt-gépek** receptekkel. 3 6 12 adagra kétféle fagylalt 7.50 11.50 16.50 nak 15-21.— Vajkészítő vas hajtókerékkel 4.50, 6.50. Vaj- és sajttányérok üveg fedővel 1-6.— Sodrony ételborító legyek ellen 50 kr.—1.80. Kis borsóőrő ebédő-asztalra 1.20. Kerti gyertyatartó 1-3.— Japán kerti napernyők 1.— **Comfort kávé-gép**, legjobbnak elismert, 1-10 cseszére 5.60-12.80. Angol asztali evőeszközök. Vas mángorló nagy hajtókerékkel, szállyozható rugókkal 50.— Családi mérleg 10 kilóig 6.— Kézi palacska-dugaszó 1.40. Hidraulikus hordozási italok megromlása ellen 1.— Biztonsági borlehuző gummicsovek 2.70, 3.50. Önműködő dugaszhozó 80 kr.—3.— Szobapadló-fényház doboz 70 kr. Ragasztószerszám üveg és porcellánhoz 85 kr. Piége perpetuelle, egérfogó több egerekre 70 kr. Jótállás melletti fogkefék 35-70 kr. Virágasztalok 7-15.— Virágharmonika 40 kr. Kézi virágfeskendők 1.20-3.— Kerti feskendők 14-21.— **Függő-hintágy** 2.70, 4.50, 6.50, egész nagy szíjjelkészítő lécekekkel 14.—

Anyáknak önműködő szoptató-üveg 1.50. Ismert angol foggyöney 3.— Allóvetés anyaméh-feskendők 1.80-4.— Erős Serpenyő 1.— Erős **UJ gyermekbiléző-kocsi** 1.80-2.20. **UJ** gyermekbiléző-kocsi 1.50-2.— 14.— Törhetlen lavoír gyermekeknek 1.50-2.—

Próba-megrendeléshez 721 ábrás árjegyzéket mellékel, meg nem felelő tárgyakat visszavesz

KERTÉSZ TÓDOR Budapest, Dorottya-utca 1-56 szám.

SZEDLÁCSKO LAJOS uri és női lábbeli készítő
Budapesten, IV. ker., vámház-körút 14. szám.

Ajánlja lelkiismeretesen
a legjobb anyagból és munkával csinált kiállított aránylag olcsó árban szabott minden szakmájába vágó munkáit.

Hibás és sérült lábuaknak, különösen, a legkényelmesebb czélszerű lábbelivel szolgál.

Vidékéről megrendelésre a beküldött viselt lábbeliek mintájára is fogad el megrendeléseket s azokat pontosan végzi.

Helyben levelező lap által tudósítva, a mérték vételt személyesen végzi.

Előfizetési felhívás
a
„MAGYAR KORONA”
czimű legnagyobb s egyetlen reggel megjelenő politikai, társadalmi és közgazdasági katolikus napilapra.

Lapunk május hó elsejétől a következő feltételek mellett rendelhető meg:

Negyedévre . . . . . 5 frt.
Félévre . . . . . 10 „
Egész évre . . . . . 20 „

Szűkebb ellátásu **segédlelkesek és tanítók** lapunkat negyedévi 4 forintért is megkaphatják.

Előfizethetni legcélszerűbben postautalvánnyal, melyre használt címszalag ragasztandó. *Név, lakhely, utolsó posta és a megye pontos jelzése* kéretik, nehogy a szétküldésben akadályok forduljanak elő.

Tisztelet elvaradtainkat és előfizetőinket főkérjük, sziveskedjenek lapunkat ismerőseik tág körében terjesztetni és ajánlani.

A kiadó-hivatal
Budapest, Ferencz-ter. Athenaeum-épület.